

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τώρα αρχίζομεν νὰ εἰποῦμεν περὶ τοῦ Μωϋσέως, πόθεν κατάγεται, καὶ πῶς ἐλύτρωσε τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸν Φαραῶ. ὁ Μωϋσῆς ἦτον υἱὸς Ἄβραμ, ἕγγονος Καγὰθ υἱοῦ Λευὶ. ὁ γὰρ Λευὶ ἐγέννησε τὸν Καγὰθ, ὁ δὲ τὸν Ἄβραμ. ὁ δὲ τὸν Ἀαρῶν. εἶτα τὴν Μαριάμ καὶ τὸν Μωϋσῆν, καὶ ἦτον ὁ Ἀαρῶν καὶ ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευὶ, ἡγουν τὴν Ἱερατικὴν. ὅμως ὡσὰν ἐγεννήθη ὁ Μωϋσῆς, ἦτον θεωρητικὸς καὶ χαριτωμένος πολλὰ, καὶ ἐφύλαξέ τον τρεῖς μῆνες ὁ Πατὴρ του. καὶ ἐπειδὴ ἦτον ἀδύνατον νὰ τὸν κρύψουν, ἐπῆγεν ἡ Μητέρα του, καὶ ἔκαμεν ἓνα σεντουκόπουλον, καὶ ἔβαλε τὸν Μωϋσῆν μέσα, καὶ ἐσφάλισέν τον, καὶ ἔχρισε τὸ σεντουκι τὸ γύρον μὲ πίσσαν, καὶ ἔρρηξέ το εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μωϋσέως ἤρχετο μακρὰ περιπατοῦσα, καὶ βλέπουσα, ποῦ θέλει ὑπάγει τὸ σεντουκι. καὶ Θεοῦ ὁδηγία ἐκατέβηκεν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ μὲ ταῖς δούλαις τῆς εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ λουσθῆ. καὶ αἱ δούλαι αὐτῆς ἦσαν ὀμμπρὸς πρὸς τὸν ποταμὸν, καὶ εἶδαν τὸ σεντουκόπουλον. καὶ θαρροῦσαι, ὅτι εἶναι τίποτε βίος, ἔδραμαν εἰς τὴν κυρίαν αὐτῶν τὴν θυγατέρα Φαραῶ, καὶ τῆς εἶπαν διὰ τὸ σεντουκόπουλον ὅπου ἦνεν. καὶ ὡσὰν ἦλθεν εἰς τὸν ποταμὸν αὐτῆ, ἔστειλε καὶ ἠφεραν τὸ σεντουκόπουλον, καὶ ἄνοιξε καὶ ἦρε μέσα τὸ παιδίον καὶ ἔκλαιεν. ὡσὰν τὸ εἶδεν αὐτὸ ἡ θυγατέρα Φαραῶ, εἶπε. τοῦτο τὸ παιδί εἶναι ἀπὸ τὰ παιδιά τῶν Ἑβραίων. καὶ ἐχάρη ὅταν τὸ εἶδε, διὰ νὰ τὸ κάμη παιδί τῆς. καὶ ἐκεῖ ὡσὰν τὸ ἐπῆρε τὸ παιδί, ἔφθασε καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μωϋσέως, ὅπου ἐπερπάτειε κατόπι, διὰ νὰ ἰδῆ ποῦ θέλει καταντήσει. καὶ ὡς εἶδε τὴν θυγατέρα Φαραῶ καὶ ἐκράτειε τὸ παιδί, καὶ ἐχαίρετο πῶς τὸ ἦρε, τῆς εἶπε. θέλεις νὰ φέρω μίαν γυναῖκα νὰ τὸ βυζάνη; ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως ἀπέστειλέ την, νὰ φέρῃ τὴν βυζαστριαν, καὶ οὕτως ἔδραμεν ἡ Ἀδελφὴ τοῦ Μωϋσέως, καὶ ἔκραξε τὴν μητέρα τοῦ παιδίου καὶ τὸ ἐπαρέδωκε. καὶ ἐπαρήγγειλέ την, ὅτι νὰ φυλάγῃ καλὰ τὸ παιδί τοῦτο, καὶ νὰ τὸ τρέφῃ μὲ πᾶσαν ἐπιμέλειαν, καὶ ἐγὼ θέλω δώσει τὸν κόπον σου. καὶ ἐπῆρεν ἡ γυναῖκα τὸ παιδί, καὶ ἔθρεψέ το, καὶ ἐκολάκευέ το, καθὼς ποιοῦσιν αἱ Μητέρες τὰ περιπόθητα παιδιά αὐτῶν. ὡς δὲ ἠϋξήθη ὁ Μωϋσῆς, ἐπῆρεν ἡ Μητέρα του καὶ ἐπῆγε τὸ παιδί εἰς τὴν θυγατέρα Φαραῶ, καὶ ἐπαρέδωκε τὸ παιδί εἰς τὰς χεῖρας τῆς, καὶ ἔκαμνεν τὸ υἱὸν αὐτῆς. καὶ ὠνόμασε τὸ ὄνομά του Μωϋσῆς, τὸ ὅποιον ἐρμηνεύεται τῇ γλώττῃ τῶν Αἰγυπτίων, ὁ σωθεὶς ἀπὸ τὸ νερόν. καὶ ἐπῆρε τὸ παιδί ἡ θυγατέρα τοῦ Φαραῶ, καὶ τὸ ἐπῆγεν εἰς τὸν πατέρα τῆς. καὶ ὡς ἔπιασε τὸ παιδί εἰς τὰ χεῖρά του ἔπαιζεν αὐτὸ, καὶ ἐκολάκευσε. τὸ δὲ παιδίον ὁ Μωϋσῆς ἔπιασε τὴν κορῶνα τοῦ Φαραῶ, ὅπου τὴν ἐφόρειεν εἰς τὸ κεφάλι, καὶ τὴν ἔρρηξε κάτω. ὡς δὲ εἶδε τοῦτο ὁ βασιλεὺς, ἐθυμώθη πολλὰ, καὶ ἠθέλε νὰ θανατώσῃ τὸν Μωϋσῆν. ὡς δὲ ἤκουσεν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ, ὅτι νὰ σκοτώσῃ τὸ παι-

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

δι' αὐτῆς, ἐλυπήθη πολλά, καὶ ἔδραμεν εἰς τὸν πατέρα της, λέγουσα ὅτι τοῦτο ὅπου ἔκαμε τὸ παιδί, τὸ ἔκαμεν ὡς ἄγνωστον καὶ μωρὸν ὅπου εἶναι. ἀμὴ ἂν θέλης νὰ καταλάβῃς τὴν ἀλήθειαν, ἢ ἐν γνώσει τὸ ἔκαμεν, ἢ ἄγνωστα ὡς παιδί, βάλε εἰς ἓνα μέρος χρυσάφι, καὶ εἰς ἄλλο ἄναψε κερὶ, ἄλλοι λέγουν κάρβουνα, καὶ βάλετα ὀμπρὸς του. καὶ εἰ μὲν πάρῃ τὸ χρυσάφι, τὸ ἔκαμε μὲ γνώσιν. εἶδὲ καὶ πάρῃ τὰ κάρβουνα, ἰδὲ ὅπου κάμνει ὡς ἄγνωστον, καὶ ἄφηκε τὸ χρυσάφι καὶ ἐπῆρε τὴν φωτίαν. καὶ ταῦτα εἶπεν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ, Θεοῦ σοφία. ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ Βασιλεὺς τοὺς λόγους, ἐκαταπράυνεν ὁ θυμὸς αὐτοῦ, καὶ ἠγαλλιάσθη ἡ ψυχὴ του· καὶ ἐν τῷ ἅμα ὤρισε, καὶ ἤφεραν τὸ χρυσάφι λελαμπρυσμένον εὖμορφον, καὶ ἤφεραν καὶ φωτίαν ἀνὰ μέρος, καὶ τὰ ἔβαλαν ὀμπρὸς τοῦ παιδίου, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἔδραμε καὶ ἔπιασε τὴν φωτίαν. καὶ καθὼς ἦτον τὴν ἔβαλεν εἰς τὸ στόμα του, καὶ ἐκάη ἡ γλῶσσά του. καὶ ἀπ' ἐκεῖνο ἔμεινε βραδύγλωσσος, καὶ δὲν ὠμίλει καθαρὰ. καθὼς τὸ μαρτυρεῖ ὁ Θεῖος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς εἰς τὸν Βαρὺν ἦχον, εἰς τὴν ὀγδόην Ἰδὴν, ὅπου λέγει. Τῷ βραδυγλώσσῳ καὶ δυσήχῳ Μωσεῖ, ἤγουν κακοφώνῳ. ὡς δὲ εἶδεν ὁ Βασιλεὺς ὅτι ἐπῆρε τὴν φωτίαν, καὶ ἔβαλέ την εἰς τὸ στόμα του, καὶ ἔκαψε τὴν γλῶσσάν του, ἐχάρηκε πολλὰ, καὶ εὗγαλε πᾶσαν ὑποψίαν κακὴν ὅπου εἶχε, διατί τοῦ ἐρῆξε τὴν κορώναν. ὁμως ἠὺξήθη ὁ Μωϋσῆς, καὶ ἦλθεν εἰς ἠλικίαν νέου, καὶ ὑπῆγεν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἤγουν εἰς τοὺς Ἑβραίους. καὶ μιᾷ ἡμέρᾳ βλέπει καὶ δέρνει ἓνας Αἰγύπτιος ἓναν Ἑβραῖον, καὶ ἐλυπήθη πολλά. καὶ ἐθυμώθη, καὶ σκοτώνει τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὸν χώνει εἰς τὴν ἄμμον. καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν αὖριον βλέπει δύο Ἑβραίους καὶ ἐδικάζοντο, καὶ ἔδερνεν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον· καὶ λέγει τοῦ ἐνός, διατί δέρνεις τὸν ἀδελφόν σου, ὅπου εἶναι Ἑβραῖος; ὁ δὲ τοῦ ἀπεκρίθη· ποῖος σὲ ἔκαμεν Ἀφέντην εἰς ἡμᾶς; μήπως θέλεις νὰ μὲ σκοτώσῃς καὶ ἐμὲ, καθὼς ἐσκότωσες ἐχθρὸς τὸν Αἰγύπτιον; ἀκούσας δὲ ὁ Μωϋσῆς, ἐφοβήθη καὶ ἔφυγε, διὰ νὰ μὴν τὸ μάθη ὁ Βασιλεὺς, καὶ θανατώσῃ αὐτόν. καλὰ καὶ ἐν ὑστέροις τὸ ἔμαθε, καὶ ἐγύρευέ τον διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ. καὶ ἐκατοίκησεν ὁ Μωϋσῆς ἐν γῆ Μαδιάμ, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ πηγάδι καὶ ἐκάθισε. καὶ ἐκεῖ ἦλθαν αἱ ἐπτὰ θυγατέρες τοῦ Ἰερέως Μαδιάμ, ὅπου ἔβοσκαν τὰ πρόβατα τοῦ Πατρὸς αὐτῶν, διὰ νὰ τὰ ποτίσουν, καὶ ἐβοήθησέ ταις καὶ ἐπότισαν αὐτά. καὶ ὡσὰν ἐποτίσθησαν τὰ πρόβατα, ἐπῆγαν εἰς τὸν Πατέρα αὐτῶν τὸν Ἰωθάρ τὸν Ραγουήλ. καὶ ὡς ταῖς εἶδεν, εἶπε. τί εἶναι τοῦτο ὅπου ἐποτίσατε τόσο γλήγορα καὶ ἦλθετε; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον. ἓνας ἄνθρωπος Αἰγύπτιος ἔπιασε, καὶ ἐν τῷ ἅμα εὗγαλε νερὸν, καὶ ἐδίωξε τοὺς βοσκούς, καὶ ἐβοήθησέ μας καὶ ἐπότισαμεν. τότε λέγει πρὸς αὐτάς. καὶ ποῦ εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος; καὶ ποῦ τὸν ἀφήσετε, καὶ δὲν τὸν ἠφέρετε νὰ φάγῃ ψωμί; καὶ ὅπως ἔκραζαν τὸν Μωϋσῆν, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Ραγουήλ, καὶ ἔδωκέν του τὴν θυγατέρα του τὴν Σεφώραν εἰς γυναῖκα. μετὰ δὲ τὰς πολλὰς

ἡμέρας ἐκεῖνας ἀπέθανεν ὁ Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν Θεὸν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἤγουν οἱ Ἑβραῖοι, ὅτι δὲν ἐδύνοντο πλέον εἰς τὰ κακὰ τῶν Αἰγυπτίων. καὶ εἰσήκουσεν ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς καὶ τὸν στεναγμὸν αὐτῶν. καὶ ὁ Μωϋσῆς ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πενθεροῦ του, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ Χωρήβ. Ὡφθη δὲ Ἄγγελος Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς ἐκ τῆς βάτου, καὶ ὄρα, ὅτι ἡ βάτος καίεται πυρὶ, ἡ δὲ βάτος οὐ κατακαίεται. εἶπε δὲ Μωσῆς. Παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὄραμα τοῦτο τὸ μέγα, τί ὅτι οὐ κατακαίεται ἡ βάτος. ὡς δὲ εἶδε Κύριος, ὅτι προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐκ τῆς βάτου λέγων· Μωσῆ; ὁ δὲ εἶπε· τί ἐστὶ Κύριε; καὶ εἶπε· μὴ ἐγγίσης ὧδε, λῦσον τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου. ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ σὺ ἔστησας, γῆ ἁγία ἐστὶ. καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐγὼ εἰμὶ ὁ Θεὸς τοῦ Πατρὸς σου Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. ἤγουν ἐφανερῶθη αὐτῷ τῷ Μωϋσεῖ Ἄγγελος Κυρίου ἐκ τῆς βάτου, καὶ βλέπει, ὅτι ἡ βάτος καίεται μὲ τὴν φωτίαν, καὶ δὲν κατακαίεται. καὶ εἶπεν ὁ Μωϋσῆς. ἄς ὑπάγω νὰ ἰδῶ τοῦτο τὸ θέαμα τὸ μέγα, διατὶ δὲν κατακαίεται ἡ βάτος; καὶ ὡσὰν εἶδεν ὁ Κύριος, ὅτι σιμώνει νὰ ἰδῆ, τὸν ἔκραξεν ἀπὸ τὴν βάτον καὶ λέγει του. Μωϋσῆ, Μωϋσῆ· καὶ ἐκεῖνος εἶπε. τί εἶναι Κύριε; καὶ λέγει του. μὴ σιμώσης ἐδώ. λῦσαι τὰ ὑποδήματά σου ἀπὸ τὰ ποδάρια σου, διότι ὁ τόπος ὅπου στέκεις. εἶναι γῆ ἁγία. καὶ τότε τοῦ λέγει. Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Θεὸς τοῦ Πατρὸς σου τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ. αὕτη ἡ βάτος ὅπου εἶδεν ὁ Μωϋσῆς ἐπροεσήμεινε τὴν Παναγίαν Παρθένον, ὅπου ἐδέχθη τὸ πῦρ ὅλον τῆς Θεότητος, καὶ ἔμεινεν ἀκατάφλεκτος, ἤγουν ὅπου δὲν ἐκάη. [...]

Δωρόθεος Μονεμβασίας, *Βιβλίον ἱστορικὸν περιέχον ἐν συνόψει διαφόρους καὶ ἐξόχους ἱστορίας: ἀρχόμενον ἀπὸ κτίσεως κόσμου, μέχρι τῆς αλώσεως Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῶν ἀκολουθῶν Σουλτάνων*, Τυπογραφεῖο Νικολάου Γλυκύ, Βενετία 1798.